

DIMITRI VOLKOGONOV

Genealogia familiei Ulianov

2

Tirani

și

călăi

Tirani

și

călăi

Tirani

și

călăi

Tirani

și

călăi

În cronicile oficiale despre Lenin s-a susținut mult timp că tatăl lui Lenin și-ar fi exercitat influența revoluționară asupra copiilor. Directorul școlii populare, I.N. Ulianov, era, în pofida culturii sale vaste, un om foarte credincios și mai degrabă conservator din punct de vedere politic. Fiica cea mare, Ana, își amintește despre tatăl lor că „nu avea niciodată gânduri revoluționare și vroia să ferească și tineretul de astfel de gânduri“. Era un mare admirator al țarului Aleksandr al II-lea, a cărui politică o sprijinea necondiționat. (Novâi jumal, 1954, Nr. 39, pag. 216). Chiar și fiica cea mică (mezina familiei), Maria Slicina, confirmă loialitatea burghezo-statală a tatălui față de conducerea țării. (M.I. Ulianova, O V. I. Lenine i semie Ulianovâh, Moscova 1989, pag. 219). Cred că aceste afirmații oglindesc foarte bine situația. O mare importanță o are însă un alt lucru. I.N. Ulianov era un pedagog convins și folosea toate posibilitățile pentru a-și educa familia în spirit democratic și umanist. În familia Ulianov domneau bunătatea, armonia și o comportare democratică. Prin asta era pregătit terenul pe care putea încolți cugetarea cu orientare radicală a celor doi frați, Aleksandr și Vladimir. Despre o influență revoluționară directă a tatălui asupra copiilor nu poate fi nicidecum vorba. Este vorba despre invențiile biografilor lui Lenin, în încercarea lor de a sprijini ideea că Lenin ar fi fost încă de mic copil un revoluționar.

Tatăl a murit în 1886, când Vladimir Ulianov nu avea nici măcar 16 ani. Imediat după asta M.A. Ulianova cere o pensie pentru dânsa și copii, precum și un ajutor financiar de la curatorul Universității Kazan. Împreună cu veniturile din Kokuşkino, pensia lui Iliia Nikolaevici reprezenta suportul de bază al familiei. Pe lângă asta, în același an tribunalul regional Simbirsk o declară pe M.A. Ulianova și pe copii moștenitori ai averii. Situația financiară bună a familiei a permis tuturor copiilor să-și termine studiile. După condamnarea la moarte și executarea fratelui său, tânărul Lenin, în vârstă de 17 ani, va fi înrolat în armată în aprilie

1887, fiind la scurt timp eliberat de obligația de a face armată, ca fiind cel mai mare și, în lipsa tatălui și a fratelui, capul familiei. (Arhivă pentru istorie nouă). Curând își începe studiile. Dacă atmosfera liberală din casa părintească a favorizat gândirea radicală la tânărul Lenin, atunci soarta fratelui mai mare a fost declanșatorul dezvoltării sale ulterioare.

Se susține că sfârșitul tragic al lui Aleksandr ar fi avut o mare influență asupra teoriei revoluționare a lui Lenin. O astfel de teorie însă nici nu exista pe vremea aceea. Cronicile își bazează afirmațiile pe celebrele, dar îndoielnicele cuvinte ale lui Lenin: „Nu, pe acest drum noi nu vom merge”. Această propoziție este luată în considerare când se pune problema legitimității terorii individuale ca mijloc al Revoluției. Probabil că și aici este vorba de un fals, căci mi se pare improbabil ca Lenin să fi avut tocmai această reacție la aflarea veștii despre moartea lui Aleksandr. Pe lângă asta, este total neclar, la cine se referă el prin acel „noi” colectiv, căci pe vremea aceea Lenin nu era membru al niciunei organizații secrete, nici a unei organizații politice de orice fel. Fratele mai mare al lui Vladimir era un tânăr inteligent, care terminase liceul foarte bine. Încă în timpul școlii se interesa intensiv de științe naturale, în mod special de zoologie, și învăța trei limbi străine. Când și-a început studiul la Universitatea din Petersburg în 1883, s-a alăturat imediat celor mai buni studenți. Cercurile politice universitare el le-a privit inițial cu indiferență și scepticism, până când i-a cunoscut pe Lukașevici, Govoruhin și Sevirev, colegi de-ai lui, care l-au familiarizat cu operele lui Marx, Engels și Plehanov. Cei trei propagau violența ca unică posibilitate de schimbare a situației existente. Deși Aleksandr Ulianov era tot timpul ocupat cu studiul, nu vroia nici să se îndepărteze de „ideea Progresului și a Revoluției”.

În timpul studiului contactul prin scrisori dintre cei doi frați era aproape inexistent. Chiar și când Aleksandr venea până acasă, nu exista între cei doi frați o legătură mai strânsă. Vladimir aprecia inteligența fratelui său, însă era mai apropiat de sora sa Olga. Sora cea mare, Ana, își amintește de o conversație cu Aleksandr, după moartea tatălui: „Cum îți place Volodea?” întrebuse ea. „Este cu siguranță un băiat inteligent, dar nu ne înțelegem prea bine”. „De ce?” a dorit ea să știe. „Uite așa”, răspunse acesta, fără a mai da alte amănunte (A. I. Ulianova, Elisarova, O V.I. Lenine i semie Ulianovâh, Moscova, 1988, pag. 78). Aceste pasaje din memoriile lui A.I. Ulianova trebuie să-i fi scăpat biografului, căci contraveneau imaginii oficiale cosmetizate a conducătorului revoluționar. Și asta deși deosebirile de opinii dintre cei doi frați se datorau mai degrabă felului arrogant de argumentare al lui Vladimir, decât unor motive politice.

Tirani și călăi

Tirani Hotărâtoare pentru intrarea lui Aleksandr în organizația politică a fost intervenția poliției în demonstrația studentească în memoria lui Dobroliubov din 17 noiembrie 1886, la care unele din cunoștințele sale au fost arestate și trimise în exil. Pe lângă Ulianov, au mai aderat și alții.

și
călăi

În februarie 1887 au început să se intereseze care este ruta țarului de la Palat la Catedrala Isaak. Dar neavând experiență grupul a fost arestat pe 1 martie, după ce poliția interceptase o scrisoare de-a lui Andreișkin. Familia Ulianov era îngrozită, dar sperau să beneficieze de mila țarului. Maria Aleksandrovna a plecat în capitală pentru a înmâna țarului o cerere de amnistie. Toate eforturile au fost însă zadarnice căci fiul refuza să ceară personal țarului grațierea. Dacă și-ar fi arătat oficial regretul, sentința i-ar fi fost schimbată în muncă silnică.

Procesul a avut loc după patru zile. Pe 19 aprilie Ulianov, Andreișin, Gheneralov, Osipanov și Sevirev au fost condamnați la moarte prin spânzurare. Chiar dacă încercarea lor de a schimba prin violență politica rusească, din punct de vedere istoric pare naivă, ea demonstrează totuși, prin acești studenți, cele mai alese calități ale poporului rus, spiritul lor de sacrificiu și dragostea lor de libertate asemănătoare cu mișcarea narodnicilor; marea și nemuritoarea „idee rusă“ se repercuta în acțiunea lor.

În ziua când s-a executat sentința, Vladimir Ulianov a avut examen la matematică, pe care l-a trecut, ca de obicei, foarte bine. Familia se agățase până la sfârșit de speranța că pedeapsa va fi comutată în închisoare pe viață.

Vladimir Ulianov a fost îngrozit de moartea fratelui său. Mai mult decât ideile politice, la tânărul terorist îl fascinasera stoicismul și voința puternică. În cadrul frământărilor sale nu se punea problema terorii și a mișcării de masă. Despre asta tânărul elev nu avea încă nici o părere proprie. În sinea sa începeau să ia formă mai degrabă ideile care mai târziu au devenit centrul concepției sale de viață. Fără o radicalitate necondiționată și o voință de fier revoluția era sortită eșecului. În ce privește problema terorii, tânărul viitor candidat revoluționar înțelesese că nu era vorba să pui bombe, să construiești baricade, să dobori mișcarea contrarevoluționară sau să lupți pe front într-un război civil, și toate acestea de unul singur. Acest lucru putea foarte bine să facă altul pentru el. El vroia să fie conducătorul lor. Conducătorul unei uriașe mase de oameni, care să-l asculte și să-i execute ordinele necondiționat.